

Turrvaskað og støvsogin epli

Fyri 10 árum síðan fekk Noreg sítt fyrsta eplapakkingartiltak. Tað var ein sölusamskiping hjá urtagarðsmönnum, ið kom við tí. Norska búnaðarblaðið »Bonde og Smábruker« minnist hendingina og leitar fyrstodumannin fyri samskipanini upp. Hann sigur frá, at húsmøðurnar, sum keypa, tykjast vera glaðar fyri at fáa eplini rein og í serligum pakki, og at framtíðin verður ivaleyst tann, at øll eplir til matna, ið verða útboðin yvir söludag, vera soleiðis útboðin og góðsku roynd.

Nú fyri stuttum kom eitt nýtt sovorið tiltak í samtokuni, sum turrvaskar eplini, við at tey verða leidd millum nakr

ar snurrandi bustir, sum taka moldina av. Síðan koma tey inn í ein blásara, sum fer við stovinum. Aftaná verða tey hondskild og koyrd í serligar pakkar.

Sölusamtøkan byrjaði við einum pakkingartiltaki at flyta soleiðis at tað koyrdi frá garði til garð; men skjótt var hetta ov lítið, so nú eru fleiri, sum eiga egna pakkingartól.

Fyrstodumaðurin sigur viðari frá, at nú hevur sölusamskipanin í hyggju at gera eitt nýtt tiltak, sum ikki bert skal vaska, støvsuga og skilja eplini, men eisini flysa tey, so mat móðirin kann koyra tey beint úr posanum og í grýtuna.

— — —

Nær man fara at frættast um nakað sovorið frá teimum handlandi her hjá okkum?

6 feløg í meginfelagi handverkaranna

Tað vóru 4 feløg, sum í 1957 stovnaðu FØROYA HANDVERKARAFELAG. Nú eru tey 6 í tali: Havnar handverkarafelag, Vestmanna handverkarafelag, Fuglafjarðar handverkarafelag, Skála handverkarafelag og Nes soknar handverkarafelag.

Afturat hesum er eitt felag stovnað, tað er Vága handverkarafelag við limum úr Sørvági, Miðvági og Sandavági; men hetta felag hevur enn ikki boðað frá limaskapi í meginfelagnum; men tað man einki vera at ívast í, at eisini teir fara í felagsskap við lagsbrøður teirra aðrastaðni í Føroyum.

ÁRSADALFUNDUR Í KLAKKSVÍK

Í dagnum 23. og 24. juni hevði FØROYA HANDVERKARAFELAG ársadalfund í Klakksvík. Teir skiftast um at halda ársadalfundin í teimum ymisku byggunum, har feløg eru, og hetta var á øðrum sinni, at fundurin varð hildin í Klakksvík.

Umboðsmenn vóru mottir fyrj øll felogini.

Á fundinum vóru nógv ymisk mál til viðgerar.

Ikki øll felogini hava teirra sáttmálar undir meginfelagnum; men aðalmálið er at koma burtur frá teimum lokalu sáttmálunum og til ein sáttmála galdandi fyri allar Føroyar.

Tað veldir vissar trupuleikar, at tað ikki eru meistarafeløg á øllum hesum plássum.

Meðan fundarmenn vóru

staddir í Klakksvík, lögdu teir krans á grovina hjá Jógvan Hvidbro, Klakksvík, sum doyði nýliga; hann var vanur at umboða felagið í Klakksvík á meginfelagsfundum.

NEVND FELAGSINS

Á ársadalfundinum valdu menn meginfelagsstjórn, og sita nú hesir í stjórnini: Alfred Hofgaard, Tórshavn, formaður, Jens J. Egholm, Vestmanna, næstformaður, Otto Samuelsen, Klakksvík, skrivari, Kristian Hansen, Fuglafirði, kassameistari, Jørgen Bech, Skála.

VAKTARSKIPIÐ

Sáttmáli millum SkálaSkipasmiðju og landsstýrið verður eftir upplýsing frá landsstýrinum gjørdur, so brátt tankroyndin er gjørd. Tá fer ein skil á, hvussu sterkan motor vaktarskipið skal hava fyri at sigla 13 ella 16 mil. Hetta fellur »Dagblaðnum« fyrj bróst í. Hetta roynir blaðið at gera supan útá! So lítið teir sýnast nú at hava at halda um, neyðar mótstøðumenn landsstýrisins

Sunnudags-hvíldin um borð

Hetta mál var á tingi. Mær dámdi uppskotið væl. Men mín vani er, at tá ið talan er um fastar reglur, sum figgjartiliga kunnu koma at hava alstóran týðning fyri tann, ið arbeiðir eins og fyri hann og teir, ið eiga arbeiðsambodini, gevi eg mær stundir at samráðast við teir interesseraðu partarnar, fyrst og fremst teir, ið við sveitta og hørdum arbeiði vinna sær sitt dagliga breyð.

Undir orðaskiftinum um hetta málið segði eg tí, at væl var málið gott, men vit áttu at spyrja t. d. fiskimenn. Vit skuldu spyrja teir serliga tí, at nú eiga teir nógv av okkara nýggju skipum, hava hús og heim og meiri aftrat í veð fyri farinum, teir hava fingið ser.

Eg havj so gjørt hetta. Og eg má siga, at eg skilji, at millum fiskimenn er ið hvussu er ein meiriluti fyri hvíld á sunnudeginum, og tá ið eg trúgvi, at hvíldin ein dag týðir so nógv fyri arbeiðsmegina, at fiskimenn iggjøgnum økta arbeiðsmegi til yrkjadagarnar vinna meiri enn tað aftur, sum ein kann fáa frá hondini sunnu dagin, er stoða mín tikin.

Vit eiga at fremja at halda sunnudagin sum heilígdag og hvíldag.

Trúgvi, vit vinna við tí, ikki bara í vælveru fyri slitmannin um borð, men eisini figgjartiliga og siðmenniliga.

J. H. Danbjørg.

Skiparaprógv

Við próvtøku, ið fór fram á Sjómannsskúla Føroya í dagnum frá 19/6 til 30/6 stóðu hesir, ið hava lið-ð við Klakksvíkar sjómannsskúla, skipararondina:

H. Peter A. Johansen, Án-unum Ólavur Á. P. N. Olsen Fuglafjörð, Jónstein Dam Norð skála, Henning Anthoniussen, Fuglafjörð, Jákup O. Jacobsen, Fuglafjörð, Jorleivur Hansen, Fuglafjörð, Oddbjørn M. Neshamar, Fuglafjörð, Magnus E. F. Jacobsen, Klakksvík, Magnus Justesen, Klakksvík, og Jóhannes M. Norðoy, Klakksvík.

Annars ganga í lotuni ein flokkur, ið lesur til stýrimanna próvtøku og ein flokkur, ið lesur til radiotelegrafistroyndna.

Innrás

Harra blaðstjóri. Ger so væl og set heða grein í háttvirda blað tygara:

Tá ein lesur DAGBLAÐIÐ frá 29. juni 1962 og SOSIALURIN frá 30. juni 1962 kann ein, ið kennir til tær vanligu yvirflytingarreglur arbeiðara- og handverkarafelaganna millum, koma til tað úrslit, at tað er Føroya Arbeiðarafelag, ið hevur blandað seg uppi nakað sum ikki viðkemur felagnum. — Men so er ikki. Tað er nevniliga Føroya Arbeiðarafelag, ið skal ansa eftir, at tær avtalur, ið gjørdar verða við sovel arbeiðsgevarar, meistarar, handverkarafeløg og møguliga aðrar ar, verða yvirhildnar.

Bæði DAGBLAÐIÐ og SOSIALURIN siga, at handverksmeistararnir hava sáttmála við handverkarar, ið ásetur, at teir bert skulu hava limir úr Havnar Handverkarafelag.

Blaðini siga onki um, hvat hondverksáttmálin millum Føroya Arbeiðarafelag (herundir Kaldbaks Arbeiðarafelag) og Føroya Arbeiðsgevarafelag sigur, og skuldi tað eisini havt nakað at sagt í hesum føri. — Handverksáttmálin millum hesi meginfeløg sigur: »Føroya Arbeiðsfelag pliktir limum sínum einans at taka í arbeiði handverkarar, ið eru limir í Føroya Arbeiðarafelag. Føroya Arbeiðarafelag pliktir limum sínum einans at arbeiða hjá limum í Føroya Arbeiðsgevarafelag. Undantikið har handverksmeistarafeløg og/ella handverksmeistarafeløg eru.«

Hvussu skal nú avmarkast? Navnið Havnar Handverkarafelag lýsir seg sjálvt. Á teirra øki, Havnini, hava teir rett til at halda justits yvir limum sínum, men tá hetta sama felagið fer út um Havnina — í hesum tilfelli til Kaldbaks — og fer at tvinga handverkarar, sum arbeiða har, í teirra felag, tá hava teir óivað yvirtrøðka teirra

GRIND

Litil grind doyði á Havnini hósdagin — 76 hvalr. Hon var skift millum bátarnar.

RUGVUR AV SALTFISKI

eru llandaðar í Føroyum, á Bacalao yvir 4000 tons, á Skála upp móti 3000 tons.

Aðrastaðni er eisini væl upp skipað.

kompetence. — Fyrst átti hasir góðu menn frá Havnar Handverkarafelag við kassameistararnum Jesper Midjord á odda at venja sær til Kaldbaks Arbeiðarafelag og fingið yvirflytingina í lagi har aðrenn hann, á einum øki, har hann onga heimild hevði, fór at tvinga menn, ið arbeiða í Kaldbak, at gerast limir í Havnar Handverkarafelag; slíkt er óhoyrt.

At Kaldbaks Arbeiðarafelag, fyrj langara tíð síðani, átti at gjørt Føroya Arbeiðarafelag vart við, at henda innrás er gjord á felag teirra, er eyðsæð, men stjórnarlimurin úr Havnar Handverkarafelag átti eisini at dugað at sæð, at henda innrásin ikki hóksaði seg fyri eitt mentað felag.

Handverkarar, ið eru limir av Føroya Arbeiðarafelag hava virkisrætt á teirra virkisøki, ið er allastaðni í Føroyum har arbeiðarafelag er, tó burtursæð frá Havnini og har meistarafelag og/ella handverkarafelag er. — Kemur ein handverkari frá Føroya Arbeiðarafelag til hilt pláss har handverkarafelag er, hevur hann sjálvandi skyldu til at gerast limur í tí, og mótevig, kemur ein handverkari frá einum pláss har handverkarafelag er til eitt pláss har bert arbeiðarafelag er, so gerst hann sjálvandi limur har, tí arbeiðarafelagið hevur sáttmála, ið umfatir handverkarin. Henda yvirflytingaregla hevur verið og er vanliga nýtt allastaðni í Føroyum — eisini í Mjorkadali — har handverkarar bæði frá Klakksvík, Fuglafirði, Vágum og Havn, har handverkarafeløg eru —, hava verið og eru limir í Kaldbaks Arbeiðarafelag, og soleiðis vil eisini Føroya Handverkarafelag, at yvirflytingarreglan skal vera, tí hetta vísa tey skjól, ið Føroya Arbeiðarafelag hevur frá hesum felagnum.

Málarameistari í Klakksvík sokir í dag í DIMMALÆTTING eftir málara, men viðmerkir, at fakfelagsspurningurin má vera í lagi.

Hetta er eftir mínum tykki og heilt korrekt, og soleiðis áttu allir meistarar og arbeiðsgevarar og handverkarar og arbeiðarar at tonkt aðrenn teir byrja eitt arbeiði á einum pláss har felag teirra ikki røkkur.

Tórshavn, 4. juli 1962.

Gunnar Petersen.